

01.01.2008

Ärsyttääkö?

Agora Centerin Käytec-hanke koulutti keskisuomalaisia yrityksiä käytettävyydestä

Jos haluat katsoa elokuvan, tarvitset ainakin kaksi kaukosäädintä. Lisäksi joudut olemaan tarkka löytääksesi siitä oikean napin. Yksinkertaiseksi asiaksi melko haastavaa?

Käytettävyydellä tarkoitetaan tuotteen tai palvelun helppokäyttöisyyttä. Lisäksi siitä puhutaan myös eräänlaisena ”tulkkina” koneen ja ihmisen välillä. Yleensä käytettävyyttä ajattelee vasta, kun tuotteen tai palvelun suunnittelussa ei ole sitä otettu huomioon, jolloin lopputulos on vaikeasti ymmärrettävä.

Pk-yritykset Kätsyn kohteena

Käytec-hankkeen tavoite oli kehittää yliopiston käytettävyydelaboratorio Kätsyn toimintaa sekä kouluttaa keskisuomalaisia pk-yrityksiä käytettävyyden huomioimisesta tuotesuunnittelussa ja -kehityksessä.

– Usein isoissa firmoissa työskentelevät omat käytettävyydsasiantuntijat, mutta pk-yrityksissä tilanne on huonompi, sanoo tutkija Tuomo Kujala.

Yleisimpiä virheitä tuotteissa ja palveluissa ovat muun muassa painikkeiden ja valikoiden epäloogiset ryhmittelyt sekä toimintojen vieraat käsitteet.

– Ikävä tosiasia on, että usein tuotteen puutteet käytettävyydessä huomataan liian myöhään. Tällöin asioita ei pysty enää muuttamaan, harmittelee Kujala.

Pyörätuolipotilaat kahvitta?

Tuotesuunnittelussa lisähaastetta antavat erityisryhmät. Jos kahviautomaatin näppäimet ovat liian korkealla, jää pyörätuolilla liikkuja ilman juotavaa.

– Usein ajatellaan, että käytettävyys koskee pelkästään ohjelmistoja, mutta se vaikuttaa kaikkeen teknologiaan, jota ihminen käyttää, huomauttaa Kujala.

Ennen kaikkea käytettävyyteen vaikuttaa ihmisen tapa käsitellä tietoa ja toimia ympäristönsä kanssa.

– Käytettävyyttä voidaan tutkia haastatteluilla ja erilaisilla testeillä, joissa käyttäjää seurataan muun muassa silmänliikekameralla. Sovelluksesta riippuen valitaan testiryhmä, -paikka ja -tehtävät.

Keksijänrakkaus sokaisee

Marraskuussa 2005 alkaneeseen Käytec-hankkeeseen osallistui yhteensä 16 yritystä tai organisaatiota. Hanke päättyi yhteiseen seminaariin lokakuun 2007 lopulla.

Käytec-hanke on hyvä osoitus yliopiston ja yrityselämän kohtaamisesta. Yliopistolle se antoi tietoa yritysmaailman ongelmista ja mahdollisuuden menetelmiensä testaamisen käytännössä. Tuotekehittäjille se toimi silmien avaajana.

– Kun tuotekehittäjät ovat tekemisissä oman tuotoksensa kanssa joka päivä, tulevat he ”sokeiksi” sitä kohtaan. He osaavat käyttää järjestelmiä itse, mutta eivät välttämättä osaa astua uuden käyttäjän asemaan.

Teksti: Päivi Kantonen

Artikkeliin liittyvä kuva:

